

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1.	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE “CAROL DAVILA”
1.2.	FACULTATEA DE MOASE SI ASISTENTA MEDICALA / DEPARTAMENTUL DISCIPLINE SPECIFICE
1.3.	DISCIPLINA: SANATATE PUBLICA. MANAGEMENT SANITAR
1.4.	DOMENIUL DE STUDII: SĂNĂTATE
1.5.	CICLUL DE STUDII: LICENȚĂ
1.6.	PROGRAMUL DE STUDII: MOASE

2. Date despre disciplină

2.1.	Denumirea disciplinei: SOCIOLOGIE MEDICALA SI POBLEME DE MEDICINA SOCIALA						
2.2.	Titularul activităților de curs:						
2.3.	Titularul activităților de seminar:						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	IV	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore/semestru de activitate didactică)

3.1. Nr ore pe săptămână	4	3.2. curs	2	3.3. laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	3.5. curs	28	3.6. seminar/ laborator	28
Distributia fondului de timp					ore
Studiul după manuale, cărți și tratate prezente în bibliografie, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, proiect					10
Tutoriat					
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					
3.9. Total ore pe semestru					
3.10. Numărul de credite		3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu e cazul
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului	Nu e cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale (exprimate prin cunoștințe și abilități)	<ul style="list-style-type: none"> • Abilitatea de a utiliza concepte și instrumente analitice pentru a examina contextul social care condiționează starea de sănătate, apariția bolii și bunăstarea; • Cunoștințe care vor permite identificarea determinantilor sociali ai sănătății și diverselor categorii de boli, respectiv impactul acestora asupra sănătății; • Dobândirea de cunoștințe sociologice care permit înțelegerea mecanismelor de manifestare a determinantilor stării de sănătate la nivelul unor categorii sociale diferite și a inechităților din sănătate; • Abilitatea de a înțelege sănătatea și boala din perspective complementare (experiența pacientului, funcția medicinei și a cadrelor medicale, efectul instituțiilor și politicilor de sănătate); • Cunoștințe pentru a înțelege relaționării dintre diferite niveluri ale bolii (biomedical, social, psihologic) mijloace de control și prevenție a manifestării bolii; • Cunoștințe și abilități de a investiga, evalua și identifica determinantii sociali ai cazurilor de pacienți aflați în îngrijire.
Competențe transversale (de rol, de dezvoltare profesională, personale)	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea principalelor teme de sănătate relaționate cu justiția socială și modul de manifestare a inegalităților în sănătate; • Aprofundarea condiționărilor sociale ale interacțiunii dintre cadrul medical și pacient și înțelegerea unor posibilități de gestionare adecvată a resursele de comunicare pentru asumarea rolului profesional și furnizării unui tratament echitabil; • Înțelegerea mecanismelor de apariție a bolilor în conexiune cu caracteristicile societății și comunității, cu factorii sociali de nivel micro, meso și macro și prin sintetizarea și interpretarea adecvată a informațiilor cu privire la determinantii sănătății.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Formarea unei culturi de specialitate, cu dezvoltarea de cunoștințe și abilități practice ale studenților în domeniul sociologiei medicale
7.2. Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dezvoltarea de cunoștințe și abilități pentru evaluarea stării de sănătate, în relație cu determinantii sociali utilizând metode de cercetare sociologică consacrate 2. Cunoașterea și familiarizarea cu mecanismele sociale generatoare de inechități educaționale și vulnerabilități la nivelul stării de sănătate a unor categorii diverse de populație; 3. Înțelegerea modalităților și soluțiilor de intervenție pentru îmbunătățirea stării de sănătate a pacienților și populației într-o abordare integrată (bio-medicală, socială, psihologică).

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Sociologie medicală clarificări terminologice, definiție, scop, domenii de studiu, concepte, metode de cercetare și teorii sociologice. Medicină socială, sociologie medicală și sociologia sănătății.	- Curs magistral - Expunerea interactiva a materialului conform programei analitice, folosind mijloace	2 ore

2. Determinanți sociali ai stării de sănătate. Grupurile sociale. Profesia medicală și medicalizarea societății. Contribuția sociologiei medicale la promovarea sănătății umane.	multimedia/retroproiector, prezentări PowerPoint, filme didactice - Pentru toate cursurile există suport electronic actualizat sub formă de prezentări ppt. ; - Există la nivelul disciplinei bibliotecă și laborator de licență	2 ore
3. Aspecte sociologice relevante în determinarea bolii și sănătății. Modele sociale de sănătate și boală (perspectiva funcționalistă, teoria conflictului social, paradigma interacționistă).		2 ore
4. Medicina ca practică socială. Condiționări și consecințe sociale ale sănătății și ale bolii. Etiologia socială a bolilor. Evoluția istorică a incidenței diferitelor tipuri de boli. Reemergența bolilor infecțioase.		2 ore
5. Perspective sociologice cu privire la relația pacient – cadre medicale și condiționări sociale. Servicii de sănătate și sociale: mecanisme și instrumente medico-sociale, rolul asistentului medical comunitar.		2 ore
6. Stratificare socială, incluziune/excluziune socială, capital social și parteneriat social în rezolvarea priorităților medico-sociale.		2 ore
7. Cauze fundamentale ale sănătății și bolii: mecanisme sociale asociate inegalității de status socio-economic. Demografia socială a sănătății din perspectiva apartenenței sociale.		2 ore
8. Impactul medical al inegalităților și inechităților sociale. Aspecte culturale, stilul de viață specific civilizației contemporane și consecințele sale asupra stării de sănătate. Stresul social ca determinant al bolii.		2 ore
9. Calitatea vieții: definiție, scop, concepte esențiale. Legătura dintre sănătate/boală și calitatea vieții. Evaluarea calității vieții: modele și instrumente de evaluare, concepte, dimensiuni, indicatori.		2 ore
10. Grupuri vulnerabile din perspectiva sănătății: persoanele din mediul rural, copiii din medii vulnerabile, cetățenii români de etnie Roma, vârstnicii, persoane cu status socio-economic scăzut.		2 ore
11. Spitalul ca organizație și instituție socială. Funcțiile spitalului și condiționării ale factorilor sociali. Caracteristici structurale ale spitalului. Dimensiuni psihologice și sociologice ale procesului de spitalizare și moduri de adaptare.		2 ore
12. Rolul de pacient spitalizat. Roluri și funcții în spital ale asistente/ților medicali și moaselor în spital. Factori de stres în spital. Spitalul ca instituție de control medico-social. Instituții sociale, boală și sănătate.		2 ore
13. Particularități ale sănătății în România și în țările Uniunii Europene. Organizarea socială a furnizării		2 ore

serviciilor medicale în România, asigurarea costurilor de îngrijire a sănătății.		
14. Impactul medicinei alternative asupra sănătății. Elemente de bio-etică. Provocări ale politicilor sanitare în România și în UE. Îngrijirea sănătății la nivel global. Perspective viitoare privind sociologia medicală.		2 ore
Bibliografie :		
<ol style="list-style-type: none"> Petru Armean, Dorina Mocuța, Răzvan Daniel Chivu, Claudia-Camelia Burcea (coordonatori). <i>Actualități în asistența medicală</i>, vol. I, Editura Ars Docendi, București, 2013. Rădulescu, Sorin M. <i>Sociologia sănătății și a bolii</i>. Editura Nemira, 2002. Cockerham, William C. <i>Medical sociology</i>. Routledge Taylor & Francis Group, 2017. Cockerham, William C. Health Lifestyle Theory and the Convergence of Agency and Structure. <i>Journal of Health and Social Behavior</i> 2005, Vol 46 (March): 51–67. Cockerham, William C. <i>Sociological theories of health and illness</i>. New York, NY : Routledge, 2020. Bulai, Alfred. <i>Concepte fundamentale în sociologie</i>. București, Editura Paideia, 2008. David L. Armstrong. <i>An Outline of Sociology As Applied to Medicine</i>. Butterworth-Heinemann Ltd, 1989. William C. Cockerham (auth.), William C. Cockerham (eds.). <i>Medical Sociology on the Move_ New Directions in Theory</i>. Springer Netherlands, 2013. Sontag, Susan. <i>Boala ca metaforă. SIDA și metaforele sale</i>. Editura VELLANT, București, 2014. Lynch John W, Smith George Davey, Kaplan George A, House James S. <i>Income inequality and mortality: importance to health of individual income, psychosocial environment, or material conditions</i>. <i>BMJ</i> 2000; 320 :1200. Juanne N. Clarke. <i>A multiple paradigm approach to the sociology of medicine, health and illness</i>. <i>Sociology of Health & Illness</i>. March, 1981. Pătrașcu, Alexandru Toma. <i>Povestiri despre epidemii și vaccinuri</i>. București: Humanitas, 2020. Mihai Dumitru, Adina Mihailescu, Raluca Popescu, Ana Maria Preoteasa, Iuliana Precupetu, Mariana Stanciu, Gheorghe Socol si Laureana Urse coord. Ioan Marginean si Ana Balasa - <i>Calitatea vieții în România</i>, Ed. a 2-a. - București : Editura Expert, 2005. Collyer, F.M. and Scambler, G. (2015) 'The Sociology of Health, Illness and Medicine: Institutional Progress and Theoretical Frameworks' in Collyer, F.M. (editor) <i>The Palgrave Handbook of Social Theory in Health, Illness and Medicine</i> Palgrave Macmillan (UK). pp. 1-15. Jonathan Gabe, Mike Bury and Mary Ann Elston. <i>Key Concepts in Medical Sociology</i>. SAGE Publications, London, 2004. https://ec.europa.eu/eurostat/data/database http://ec.europa.eu/eurostat/product?code=demo_mlexpecedu&mode=view www.who.int www.euro.who.int http://ec.europa.eu/health/index_en.htm 		
8.2. Laborator	Metode de predare	Observații
1. Metodologia și etapele cercetării socio-medicale. Metode și tehnici de cercetare sociologică aplicabile în domeniul sănătății - ancheta medico-socială, interviul sociologic, observație participativă.	Aplicații practice, teste si instrumente de evaluare psihologică, studii de caz, baze de date, rezumate articole,	2 ore
2. Metode și tehnici de cercetare sociologică aplicabile în domeniul sănătății. Instrumente utilizate în cercetare: chestionarul, grila de interviu, grila de observare.	referate, recenzii de literatură de specialitate, dezbateri, conversație euristică, lucru în microgrupuri, studiu individual.	2 ore

3. Măsurarea și evaluarea calității vieții.	Proiectele se realizează pe microgrupuri.	2 ore
4. Indicatori de caracterizare a calității vieții din perspectiva sănătății.		2 ore
5. Structură și grupuri sociale, nevoi de sănătate asociate;		2 ore
6. Indicatori sociali relevanți ai inegalităților în sănătate		2 ore
7. Utilizare de baze de date și statistici relevante caracterizării determinantilor sociali ai sănătății		2 ore
8. Utilizarea indicatorilor și a rezultatelor cercetării în sociologia medicală pentru elaborarea politicilor de sănătate		2 ore
9. Indicatori de măsurare a calității managementului serviciilor medico-sociale și funcționării organizațiilor medicale		2 ore
10. Analiza tipologiei pacienților din perspectiva mediilor sociale de proveniență, înțelegerea condiționărilor sociale asupra sănătății acestora		2 ore
11. Provocări specifice profesiei de asistent medical și moașă în contextul schimbărilor sociale specifice modernității și post-modernității și organizării sociale a furnizării serviciilor medicale în România.		2 ore
12. Provocări ale politicilor sanitare în România și în UE, situația sănătății din România în context european.		2 ore
13. Aplicarea metodelor și tehnicilor de cercetare medico-sociale – proiect individual de lucru.		2 ore
14. Cercetare și comunicarea științifică (discuții pe baza realizării lucrărilor individuale).		2 ore

Bibliografie

1. Petru Armean, Dorina Mocuța, Răzvan Daniel Chivu, Claudia-Camelia Burcea (coordonatori). *Actualități în asistența medicală*, vol. I, Editura Ars Docendi, București, 2013.
2. Rădulescu, Sorin M. *Sociologia sănătății și a bolii*. Editura Nemira, 2002.
3. Cockerham, William C. *Medical sociology*. Routledge Taylor & Francis Group, 2017.
4. Cockerham, William C. Health Lifestyle Theory and the Convergence of Agency and Structure. *Journal of Health and Social Behavior* 2005, Vol 46 (March): 51–67.
5. Cockerham, William C. *Sociological theories of health and illness*. New York, NY : Routledge, 2020.
6. Bulai, Alfred. *Concepte fundamentale în sociologie*. București, Editura Paideia, 2008.
7. David L. Armstrong. *An Outline of Sociology As Applied to Medicine*. Butterworth-Heinemann Ltd, 1989.
8. William C. Cockerham (auth.), William C. Cockerham (eds.). *Medical Sociology on the Move_ New Directions in Theory*. Springer Netherlands, 2013.
9. Sontag, Susan. *Boala ca metaforă. SIDA și metaforele sale*. Editura VELLANT, București, 2014.
10. Lynch John W, Smith George Davey, Kaplan George A, House James S. *Income inequality and mortality: importance to health of individual income, psychosocial environment, or material*

conditions. BMJ 2000; 320 :1200.

11. Juane N. Clarke. *A multiple paradigm approach to the sociology of medicine, health and illness*. Sociology of Health & Illness. March, 1981.
12. Pătrașcu, Alexandru Toma. *Povestiri despre epidemii și vaccinuri*. București: Humanitas, 2020.
13. Mihai Dumitru, Adina Mihailescu, Raluca Popescu, Ana Maria Preoteasa, Iuliana Precupetu, Mariana Stanciu, Gheorghe Socol și Laureana Urse coord. Ioan Marginean și Ana Balasa - *Calitatea vieții în România*, Ed. a 2-a. - București : Editura Expert, 2005.
14. Collyer, F.M. and Scambler, G. (2015) 'The Sociology of Health, Illness and Medicine: Institutional Progress and Theoretical Frameworks' in Collyer, F.M. (editor) *The Palgrave Handbook of Social Theory in Health, Illness and Medicine* Palgrave Macmillan (UK). pp. 1-15.
15. Jonathan Gabe, Mike Bury and Mary Ann Elston. *Key Concepts in Medical Sociology*. SAGE Publications, London, 2004.
16. <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
17. http://ec.europa.eu/eurostat/product?code=demo_mlexpecedu&mode=view
18. www.who.int
19. www.euro.who.int.
20. http://ec.europa.eu/health/index_en.htm
21. www.hfa.dk

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Studentul de anul IV la disciplina sociologie medicală este familiarizat cu modele teoretice sociologice relevante și aplicarea metodelor și tehnicilor de cercetare sociologică, în scopul identificării principalilor determinanți sociali și ai rolului acestora în sănătatea populației și individului. De asemenea, pregătirea studentului urmărește familiarizarea cu abordarea globală, populațională și integrativă a individului în contextual mai larg social din care acesta face parte. Pregătirea studentului urmărește crearea înțelegerii asupra rolului și funcțiilor sistemului de sănătate, a asistentului medical în particular, în reducerea inegalităților și asigurarea accesului echitabil la servicii de sănătate. Conținutul disciplinei este în concordanță cu cerințele asociației profesionale și ale angajatorilor.

10. Evaluarea

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	- însușirea adecvată a noțiunilor prezentate și înțelegerea corectă a acestora	- examen scris – din tematica de curs	70%
10.5. Lucrare individuală	-relevanța lucrării individuale realizate constând în tratarea unei boli specifice din perspectiva determinanților sociali ai acesteia, condiționalități sociale, utilizând concepte relevante sociologiei medicale și eventual o metodologie și tehnici subsecvente cercetării sociologice. -invocarea unor date relevante pentru tema aleasă și înțelegerea semnificației rezultatelor în acord cu metodologia utilizată.	- realizarea unui raport de studiu	30%

Standard minim de performanță

- Intronirea criteriilor minime de acceptare a lucrării individuale – notat admis sau respins, probă eliminatorie
- O notă de minim 6 la examenul scris.

Data completării:	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de laborator
Data avizării în Consiliul Departamentului:	Semnătura directorului de departament	